

Zagreb, Hrvatska
31. siječnja 2001.

gosp. Horst Köhler,
generalni direktor
Međunarodni monetarni fond
Washington, D.C. 20431
SAD

Poštovani gospodine Köhler,

1. Vlada Republike Hrvatske je usko surađujući s Hrvatskom narodnom bankom (dalje u tekstu: hrvatske vlasti) pripremila trogodišnji gospodarski program za razdoblje od 2001. do 2003. godine u središtu kojega je fiskalna prilagodba, disciplina plaća i strukturne reforme u kontekstu kontinuirane stabilnosti tečaja i koji je temelj njezine spremnosti da poveća zaposlenost i podigne životni standard stanovništva uz istodobno održavanje makroekonomske stabilnosti. Da bi podržala provedbu navedenog programa u njegovoj prvoj godini, hrvatska Vlada ovim putem traži da joj se odobri sklapanje stand-by aranžmana u iznosu od 200 milijuna SPV-a (54,78 posto kvote), koji bi joj bili stavljeni na raspolaganje u razdoblju od 14 mjeseci koje bi završilo 30. travnja 2002.

2. Provođenje našeg programa bit će praćeno s pomoću kvantitativnih kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa i indikativnih ciljeva u monetarnom, fiskalnom i eksternom sektoru. U vezi s tim, priloženi Memorandum o ekonomskoj i financijskoj politici (engl. Memorandum of Economic and Financial Policies – MEFP) sadrži prijedlog kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa kojima je potrebno udovoljiti do kraja ožujka, odnosno do kraja lipnja 2001. godine i indikativne ciljeve za drugu polovicu 2001. godine. Provođenje programa bit će također praćeno s pomoću dva strukturna kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, uobičajenih klauzula izvršenja i dvije strukturne kontrolne točke. Svi su oni navedeni u Dodatku III. i detaljno opisani (osim standardnih klauzula izvršenja) u Dodacima od IV. do X.

3. Hrvatske vlasti vjeruju da su politike i mjere izložene u priloženom MEFP-u dostatne za postizanje ciljeva definiranih njihovim gospodarskim programom. No, one će poduzeti sve ostale potrebne mjere kako bi ga uspješno privede kraju. Hrvatske vlasti će se periodično konzultirati s Fondom, u skladu s Fondovim politikama o takvim tipovima konzultacija, o napretku postignutom u provođenju gospodarskog programa opisanog u priloženom MEFP-u te se unaprijed konzultirati s Fondom o svim izmjenama politika obuhvaćenih MEFP-om. Hrvatske vlasti dostavit će Fondu one informacije koje on bude tražio, a koje se odnose na provođenje politike i ispunjavanje ciljeva programa. U svakom slučaju, tijekom važenja aranžmana, hrvatske će vlasti u suradnji s Fondom najkasnije do 31. kolovoza, odnosno do 30. studenoga 2001. preispitati program da bi (i) odredili kvantitativne kriterije za ocjenu uspješnosti izvršenja programa za razdoblje do 30. rujna, odnosno 31. prosinca 2001.

(u doba prvog preispitivanja) i (ii) ocijenili napredak ostvaren u provođenju programa i postigli dogovor o svim dodatnim mjerama koje će možda biti potrebne da bi se ispunili ciljevi programa.

4. S obzirom na vrlo povoljno stanje međunarodnih pričuva Hrvatske i jednostavan pristup međunarodnim tržištima kapitala, hrvatske vlasti ne namjeravaju izvršiti povlačenja sredstava na temelju aranžmana, koja bi im bila dostupna nakon sklapanja aranžmana i udovoljavanja kriterijima za ocjenu uspješnosti izvršenja programa i okončavanja procesa preispitivanja.

S poštovanjem,

Slavko Linić,
potpredsjednik Vlade

Mato Crkvenac,
ministar financija

Željko Rohatinski,
guverner
Hrvatske narodne banke

Prilog: Memorandum o ekonomskoj i financijskoj politici

MEMORANDUM O EKONOMSKOJ I FINANCIJSKOJ POLITICI

I. SREDNJOROČNA GOSPODARSKA STRATEGIJA

1. Rast zaposlenosti i životnog standarda stanovništva Hrvatske naš je glavni srednjoročni gospodarski cilj. Popratni rast proizvodnje i dohotka po stanovniku pridonijet će stvarnom približavanju razvijenim državama Europe i približiti nas našoj težnji da postanemo članica Europske unije. Mi smo stoga razvili i već provodimo gospodarsku strategiju osmišljenu za mandat na koji je izabrana ova Vlada (2000.-2003.) kojom se nastoje ostvariti održive, visoke stope gospodarskog rasta uz stabilnost cijena i osigurati sposobnost izvršenja eksternih obveza. Prema našoj strategiji, dostizanje tih ciljeva zasnivat će se na razboritoj kombinaciji fiskalne prilagodbe, discipline plaća i strukturnih reformi u kontekstu kontinuirane stabilnosti tečaja. Smanjenje državne potrošnje, ograničavanje rasta plaća u cijelom gospodarstvu kao i liberalizacija gospodarstva, te restrukturiranje i privatizacija povećat će produktivnost – osnovicu budućeg rasta realnih plaća i višeg životnog standarda – i zaposlenost. Ove će mjere ujedno ojačati konkurentnost, koja će – zajedno sa znatnim smanjenjem fiskalnog deficita – podržati sposobnost izvršenja eksternih obveza smanjenjem deficita tekućeg računa platne bilance na razinu koja će omogućiti da se omjer vanjskog duga prema BDP-u najprije smanji, a zatim stabilizira na prihvatljivoj razini.

2. Vjerujemo da će politike opisane u Odjeljku III. omogućiti gospodarstvu da poveća svoju stopu rasta s očekivanih 3,5 posto u 2000. na 4 posto u 2001. i na oko 4,5 posto u razdoblju od 2002. do 2003. Očekuje se da će se godišnja stopa inflacije (mjerena prosinac na prosinac) smanjiti sa 7,5 posto u 2000. na 4,5 posto u 2001. te se dalje umjereno smanjivati tijekom razdoblja od 2002. do 2003. Istodobno, deficit tekućeg računa platne bilance trebao bi se smanjiti s očekivanih 4,5-4,75 posto BDP-a u 2000. na razinu nešto nižu od 4 posto u 2001. i na oko 3,25 posto u 2003.

3. Glavna makroekonomska prilagodba kojom bi bili polučeni ti rezultati obuhvaća smanjenje deficita proračuna konsolidirane središnje države s očekivanih 6,5 posto BDP-a u 2000. na oko 1,25-1,5 posto do kraja 2003. i politiku dohotka koja bi u znatnoj mjeri smanjila plaće u javnom sektoru te istodobno ohrabrila ograničavanje rasta realnih plaća u privatnom sektoru i njezino svođenje na razinu nešto nižu od ostvarenog godišnjeg rasta produktivnosti. Da bi očuvali financijsku stabilnost i ostvarili naše inflacijske ciljeve, monetarnu politiku ćemo voditi tako da tečaj održimo stabilnim.

II. PROVOĐENJE POLITIKE U 2000. I OČEKIVANI REZULTATI

4. Nakon dolaska na vlast početkom 2000. nova Vlada dala je prioritet plaćanju dospjelih neplaćenih obveza države koje su dosegule gotovo 6,5 posto BDP-a na kraju 1999. te znatnom smanjenju rashoda za kupovinu dobara i usluga i investicijske projekte. U cilju ponovnog uspostavljanja kontrole nad plaćama zaposlenih u državnim službama, koje su povećane više od 17 posto tijekom 1999., Vlada je postigla sporazum o 5-postotnom retroaktivnom smanjenju osnove plaće u

proračunskoj sferi. Drastično 20-postotno smanjenje plaća državnih dužnosnika, saborskih zastupnika i sudaca znak je Vladine odlučnosti da uspostavi disciplinu plaća u cijelom gospodarstvu. Vlada je, da bi dobila saborsko odobrenje za zahtjevan proračun za 2000., stvorila mjesta za smanjenje poreza i fiskalnog deficita. Vlada je posebice povećala neoporezivu osnovicu za dohodak (da bi povećala neto plaće), smanjila udio poslodavaca u doprinosima za socijalno osiguranje (da bi smanjila trošak rada koji se ne odnosi na plaće), produžila razdoblje za naplatu poreza na dodanu vrijednost (da bi povećala likvidnost poduzeća) i osigurala oslobađanje od plaćanja poreza na neko vrijeme i subvencije za zapošljavanje (da bi stimulirala ulaganja i zapošljavanje). Vlada je u prosincu 2000. dobila odobrenje Sabora da smanji porez na osobni dohodak i dobit te time ispunila svoje predizborno obećanje o smanjenju poreza.

5. Hrvatska narodna banka (HNB) je sa svoje strane iskoristila ojačanu eksternu poziciju, otplatu kredita države i povrat povjerenja u bankovni sustav da bi povećala međunarodne pričuve, ublažila regulaciju prema kojoj je samo izvoznim poduzećima dopušteno da drže devizna sredstva na deviznom računu, dopustila neznatnu aprecijaciju kune prema euru i smanjila stopu obvezne rezerve i kamatne stope. To je dovelo do pada tržišnih kamatnih stopa na dosad najnižu zabilježenu razinu što je onedavna počelo rezultirati povećanjem broja bankovnih kredita gospodarstvu. Banke su dosad pribjegavale kupovanju državnih dužničkih instrumenata i jačanju svoje neto devizne pozicije. U studenome i prosincu HNB je unificirao stope obvezne rezerve na nižoj prosječnoj razini te poduzeo sve potrebne korake da bi apsorbirao višak likvidnosti nastao postupnim uvođenjem jedinstvene stope. Isplata ukupnog iznosa osiguranih štednih uloga banaka u stečaju krajem prosinca dovela je do daljnjeg jačanja povjerenja u bankovni sustav.

6. Vlada je iskoristila promjenu odnosa međunarodne zajednice prema Hrvatskoj za ubrzavanje njezine integracije u svjetske gospodarske tokove. Uspješni pregovori rezultirali su članstvom u WTO-u u studenome te je postignut dogovor o trgovinskim olakšicama sa EU, s kojom su u studenome započeti pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. S Bosnom i Hercegovinom je potpisan i primjenjuje se Sporazum o slobodnom trgovanju. Trenutačno se također pregovara o ostalim sporazumima o slobodnom trgovanju.

7. Trenutačno procjenjujemo da je gospodarski rast dosegnuo 3,5 posto u 2000. Oporavak privatne potrošnje i jak rast izvoza robe i turizma uvelike objašnjavaju oporavak gospodarstva, dok se ulaganja i državna potrošnja nastavljaju smanjivati. Nakon povećanja trošarina i cijene energije, godišnja stopa inflacije u prosincu je dosegla gotovo 7,5 posto. Međutim, temeljna se inflacija zadržala na razini od oko 4,5 posto, uz izglede za smanjenje stope inflacije u 2001. Iako je došlo do rasta cijene nafte, procjenjuje se da su ostali egzogeni čimbenici, kao što je poboljšana sigurnosna situacija u regiji, lakši pristup inozemnim tržištima i fiskalna prilagodba rezultirali smanjenjem deficita tekućeg računa platne bilance na razinu nešto nižu od 4,5 posto BDP-a u 2000.

III. GOSPODARSKI PROGRAM ZA 2001.

8. Nedavno doneseni trogodišnji proračun i sporazum o socijalnom miru, koji tek treba postići, čine srednjoročni okvir našega gospodarskog programa za 2001. Naš program za 2001. zaokružen je našim monetarnim programom, čiji je cilj smanjenje inflacije na temelju stabilnog tečaja i ubrzanjem strukturnih reformi.

A. Ciljevi

9. Naš program predviđa dodatno manje povećanje gospodarskog rasta na 4 posto u 2001. Očekuje se da će domaća potražnja dovesti do toga dodatnog povećanja. Iako će doći do znatnog ograničavanja rasta plaća, smanjenje poreza na dohodak i isplate većih mirovina znatno će povećati raspoloživi dohodak u 2001. Zbog toga će vjerojatno doći do određenog smanjenja privatne potrošnje nakon njezina snažnog oporavka u 2000. Isplata osiguranih štednih uloga propalih banaka također će možda rezultirati povećanjem potrošnje početkom 2001. Privatna ulaganja, koja su bila gotova jednaka nuli u 2000., vjerojatno će reagirati na povećanu profitabilnost (do koje je došlo zbog nižih troškova rada koji se ne odnose na plaće, ograničavanja rasta plaća, smanjenja cijene energije i kontinuiranog rasta finalne potražnje), napredak u provođenju strukturne reforme i fiskalnu konsolidaciju kao i na mogućnost financiranja iz likvidnog bankovnog sektora po nižoj kamatnoj stopi. Međutim, nastavak fiskalne prilagodbe implicira da će državna potrošnja još jednom imati ograničavajući učinak na rast proizvodnje. Iako se nagli rast količine izvoza ostvaren u 2000. vjerojatno neće ponoviti, poboljšana sigurnosna situacija, lakši pristup stranim tržištima i kontinuirani rast potražnje naših glavnih trgovinskih partnera trebali bi omogućiti rast izvoza koji bi još jednom bio veći od količine uvoza.

10. Iako je u 2000. došlo do rasta službeno mjerene inflacije zbog šokova na strani ponude, vjerujemo da očekivana inflacijska kretanja neće imati neke veće negativne posljedice. Godišnja stopa temeljne inflacije zadržava se na razini od 4,5 posto, a moguće smanjenje cijene nafte, jače ograničavanje rasta plaća, dalje smanjenje uvoznih carina i stabilan tečaj trebaju omogućiti smanjenje službeno mjerene inflacije s oko 7,5 posto na 4,5 posto tijekom 2001. Ovaj će proces biti potpomognut nestankom učinka bazne godine povezanog s povećanjem trošarina i cijena sredinom godine.

11. Iako naš gospodarski program zagovara dalji skroman rast neto međunarodnih pričuva HNB-a, čime bi u razdoblju od oko 4,25 mjeseci bila osigurana pokrivenost uvoza robe i nefaktorskih usluga pričuvama, naš primarni eksterni cilj je nastavak smanjenja deficita tekućeg računa na razinu koja bi osigurala izvršenje eksternih obveza. Naš cilj je stoga daljnje smanjenje deficita tekućeg računa za oko 0,75 postotnih bodova BDP-a u 2001. Očekivani velik priljev prihoda od privatizacije omogućit će djelomični obrat prošlogodišnjeg velikog povećanja omjera vanjskog duga prema BDP-u. Međutim, nakon iskorištavanja prihoda od privatizacije, odnosno od 2002. nadalje, bit će potrebna brojnija *greenfield* ulaganja i/ili daljnja prilagodba tekućeg računa da bi se nastavilo smanjenje omjera duga. Vjerujemo da su povoljni učinci poboljšane sigurnosne situacije i lakši pristup stranim tržištima permanentni egzogeni zaokret koji je poboljšao stanje našeg tekućeg računa platne bilance.

Nedavni pad cijene nafte također bi trebao biti od pomoći u 2001. U svakom slučaju, svjesni smo potrebe korigiranja domaće politike kojom bismo poduprli ostvarivanje našeg cilja vezanog uz tekući račun u 2001. i godinama koje slijede. Kako smo odlučili da će stabilna valuta biti potporanj makroekonomske stabilnosti, naš gospodarski program oslanja se na fiskalnu prilagodbu, ograničavanje rasta plaća i strukturne reforme kao sredstva za poboljšanje stanja tekućeg računa.

B. Fiskalna politika

12. Nastavak fiskalnog prilagođivanja čini središnji dio našeg gospodarskog programa za 2001. Vlada namjerava dalje smanjiti deficit proračuna konsolidirane središnje države s očekivanih 6,5 posto BDP-a u 2000. na 5,25 posto u 2001. Jednogodišnji učinak nedavnog smanjenja prihoda i nove mjere za smanjenje poreza na dohodak i dobit smanjit će udio prihoda u BDP-u u 2001., dok će se udio rashoda u BDP-u smanjiti puno brže, s očekivanih 46 posto BDP-a u 2000. na 43 posto BDP-a u 2001. U skladu s trogodišnjim državnim proračunom, mjere uvedene u sklopu našeg programa za 2001. osigurat će zdravu osnovu za daljnje smanjenje deficita na oko 4,25 posto BDP-a u 2002. i na oko 1,25 posto BDP-a u 2003. kao i za smanjenje udjela rashoda na oko 41 posto BDP-a u 2002. i na oko 37,5 BDP-a u 2003.¹

13. Naša procjena prihoda za 2001. obuhvaća sljedeće promjene u poreznom sustavu. Porez na dohodak je smanjen za one koji ostvaruju mali dohodak, a dohodak od dividende se oporezuje najnižom poreznom stopom na dohodak (15 posto). Porezna stopa na dobit je smanjena, određeni odbici su uvedeni ili povećani, a ukinuto je izuzeće od oporezivanja dijela uloženoga kapitala. Trošarina na automobile je povećana proširenjem njezine osnovice, a izuzeće od plaćanja poreza na dodanu vrijednost za kupnju uvezenih automobila, na koje su imali pravo branitelji, bit će uskoro ukinuto. Trošarine na benzin i dizel gorivo bit će povećane za 30 lipa po litri kad odgovornost za održavanje i izgradnju prometnica bude prebačena na posebnu agenciju krajem ožujka 2001. Početkom 2001. bit će provedene dodatne promjene vezane uz trošarine kako bi se ostvarilo povećanje prihoda od 0,2 posto BDP-a. Osim međunarodno dogovorenih smanjenja uvoznih tarifa, Vlada ne namjerava uvesti bilo koje nove promjene vezane uz poreze ili socijalne doprinose tijekom razdoblja provođenja programa. Posebice, ona neće smanjiti 22-postotnu stopu poreza na dodanu vrijednost niti dopustiti širenje primjene nulte stope ili izuzeća od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

14. Budući da će navedene promjene u poreznoj politici smanjiti omjer prihoda prema BDP-u, ispunjavanje našeg cilja vezanog uz fiskalni deficit u 2001. presudno ovisi o smanjenju udjela rashoda za oko 3 postotna boda BDP-a. Kao što pokazuje tablica, sve bitne kategorije rashoda bit će smanjenje nominalno,

¹ Značajno smanjenje deficita i udjela rashoda u BDP-u u 2003. je djelomično rezultat prestanka isplate posebnih mirovina koje su iznosile do 1 posto BDP-a.

Hrvatska: Rashodi proračuna konsolidirane središnje države, 2000-2001.

	Projekcija 2000. (u milijunima kuna)	Projekcija 2001.	Promjena (u postotku)	Projekcija 2000. (kao postotak BDP-a)	Projekcija 2001. (kao postotak BDP-a)	Promjena
Rashodi i neto posudbe	72.486	73.839	1,9	46,2	43,1	-3,1
Rashodi	71.641	73.009	1,9	45,7	42,6	-3,1
Tekući rashodi	65.806	67.429	2,5	42,0	39,4	-2,6
Plaće i doprinosi poslodavaca	17.994	16.517	-8,2	11,5	9,6	1,8
Ostale kupovine dobara i usluga	15.325	14.059	-8,3	9,8	8,2	-1,6
Plaćanje kamata	2.943	3.595	22,1	1,9	2,1	0,2
Subvencije i ostali tekući transferi	29.543	33.258	12,6	18,8	19,4	0,6
Kapitalni rashodi	5.835	5.580	-4,4	3,7	3,3	-0,5
Posudbe umanjene za otplate	845	830	-1,7	0,5	0,5	-0,1

osim plaćanja kamata te subvencija i ostalih tekućih transfera, koji će se ponajprije povećati zbog prošlogodišnjeg povećanja državnog duga i početka isplata naknada umirovljenicima zbog prošlog neadekvatnog usklađivanja mirovina. Smanjenje u isplati plaća obuhvaća 10-postotno smanjenje mase plaća iz državnog proračuna na razinu koja će biti održavana u nominalnom iznosu u razdoblju od 2002. do 2003. Politika plaća i mjere vezane uz zaposlenike detaljno su opisani u Odjeljku III. C. i Dodatku IX. Smanjenje rashoda je također rezultat prenošenja odgovornosti vezanih uz rashode za prometnice na posebnu agenciju krajem ožujka 2001. i reforme zdravstvenog sustava i prenošenja nekih socijalnih rashoda na lokalnu upravu i samoupravu sredinom godine.²

15. Smatramo da su gore pobrojane mjere dostatne, odnosno da se njima može osigurati da deficit proračuna konsolidirane središnje države ne prijeđe 5,3 posto BDP-a u 2001. Međutim, kao razboritu mjeru, odgodit ćemo izvršenje proračunskih rashoda u iznosu od 0,5 posto BDP-a za drugu polovicu 2001. Ta će sredstva biti oslobođena samo ako na temelju polugodišnje preispitivanja provedbe našeg programa utvrdimo da je deficit tekućeg računa platne bilance na dobrom putu da bude tek nešto manji od 4 posto BDP-a u 2001. Tijekom razdoblja provođenja programa ne namjeravamo osnovati nikakve nove izvanproračunske fondove. Fiskalni deficit će gotovo u cijelosti biti financiran iz prihoda od privatizacije. Neto inozemne posudbe u iznosu od 1,0 posto BDP-a bit će upotrijebljene za financiranje preostalog dijela deficita te će omogućiti smanjenje dospjelih neplaćenih obveza za 0,9 posto BDP-a, koje su Vlada i HZZO akumulirali u 2000., te neće uključivati uzimanje kredita od domaćih banaka. Ispunjavanje cilja ukupnog fiskalnog deficita, poštivanje gornjih granica za neto posudbe od domaćeg bankovnog sustava i razine dospjelih neplaćenih obveza konsolidirane središnje države su, u skladu sa zatraženim aranžmanom (vidi Dodatak IV.), kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa.

² Naše projekcije za konsolidiranu središnju državu ne uključuju naplatu cestarina od travnja 2001. i dio naplate poreza na dohodak i dobit zbog promjene u formuli raspodjele prihoda s lokalnom upravom i samoupravom od srpnja 2001. Kao što je navedeno, agencija za održavanje i izgradnju prometnica također će ostvariti korist od uvođenja nove trošarine od 30 lipa po litri na benzin i dizel gorivo. Iako je učinak prijenosa dijela socijalnih rashoda neutralan s obzirom na saldo proračuna konsolidirane središnje države, procjenjuje se da će prijenos rashoda za prometnice na posebnu agenciju poboljšati taj saldo za 0,6 posto BDP-a u 2001., odražavajući jednim dijelom činjenicu da je financiranje izgradnje prometnica iz inozemnih izvora bilo odgođeno u 2000. za 2001.

Isto tako, maksimalni iznos kratkoročnih kredita koje država može uzeti u inozemstvu te ugovaranje i davanje jamstava za nepriviligirani inozemni dug s dospijućem dužim od jedne godine također su, u skladu sa zatraženim aranžmanom, kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa (Dodatak VI.).

16. Da bi izbjegla bilo kakve propuste, posebice one vezane uz primjenu njezine politike plaća opisane u točki 18., Vlada je spremna provesti kontingencijske mjere da bi osigurala ispunjavanje svojeg cilja vezanog uz fiskalni deficit. Takve mjere, od kojih su neke u postupku razmatranja na temelju kojeg će se nastojati utvrditi njihova primjerenost za ispunjavanje naših fiskalnih ciljeva u razdoblju od 2002. do 2003., uključuju: povećanje participacija za zdravstvene usluge i lijekove, harmoniziranje načina na koji je tretiran porez na dohodak za umirovljenike s onim koji se primjenjuje na ostale porezne obveznike, ponovno uvođenje naknade za zdravstveno osiguranje za umirovljenike koji primaju velike mirovine, godišnje (umjesto dva puta godišnje) usklađivanje mirovina, smanjenje mirovina branitelja i harmoniziranje načina njihova usklađivanja s onim koji se primjenjuje na ostale mirovine i povećanje trošarina na benzin i dizel gorivo za 30 lipa po litri.

C. Politika dohotka

17. Ograničavanje rasta plaća na razini cijelog gospodarstva ključna je točka našeg programa: bitno je ojačati konkurentnost i poboljšati stanje na tekućem računu platne bilance, potrebno je stimulirati izvoz, ulaganja, zapošljavanje i rast. Vlada će iz navedenih razloga, a u suradnji sa socijalnim partnerima, u 2001. i u razdoblju do 2003. provesti politiku dohotka utemeljenu na tri smjernice.

18. Da bi ostvarila 10-postotno smanjenje mase plaća predviđeno državnim proračunom za 2001. i učinila ga održivim u razdoblju od 2002. do 2003., Vlada će provesti mjere koje su detaljno opisane u Dodatku IX., a koje će dovesti do progresivnog smanjenja izdataka za plaće tijekom 2001. Osnovica mjesečne plaće ostat će i dalje zamrznuta na 1.425 kuna, a zaposlenost će biti smanjena za 10.000 (ili 5,5 posto) tijekom godine.³ Dva nova zakona, Zakon o javnim službama i Zakon o državnim službenicima i namještenicima, koji će stupiti na snagu krajem veljače 2001., zamijenit će dosadašnje zasebne sustave platnih razreda ministarstvima jedinstvenim rasponom koeficijenata koje će Vlada odrediti svojom uredbom za pojedinača radna mjesta. To će dovesti do neto smanjenja mase plaća za oko 6-7 posto. Novim će zakonima također biti skraćeno razdoblje tijekom kojeg se isplaćuje otpremnina i smanjen iznos otpremnina te ukinuta obveza plaćanja dodataka i naknada za one koji će biti otpušteni. Naknada za prekovremeni rad, koja iznosi 2 posto mase plaća, bit će zamijenjena dodatnim slobodnim danima. Na kraju, regres za godišnji odmor, božićnica i darovi za djecu neće se isplaćivati u 2001., a opravdanost davanja naknade za prijevoz tek će se testirati s obzirom na dohodak pojedinca, od čega se očekuje godišnja ušteda od 0,3 BDP-a. Izvan proračunske sfere (uglavnom u

³ Vlada je već donijela odluku o smanjenju broja zaposlenih u Ministarstvu unutarnjih poslova za 4000. To smanjenje će predstavljati prvi val smanjena od 10.000, dok će preostali dio smanjena biti izvršen u Ministarstvu obrane, i to najvećim dijelom na račun velikog broja administrativnog osoblja. Smanjenje broja zaposlenih bit će najavljeno krajem ožujka 2001. te biti brzo provedeno na temelju nove regulative kojom se smanjuju troškovi otpremnina. Do tada se određena ušteda može postići tako da se višak zaposlenih pošalje na dopust uz punu plaću, ali bez plaćanja naknada.

sektoru zdravstva koji upošljava 65.000 zaposlenika), Vlada namjerava postići sporazum o zamrzavanju plaća.

19. Tijekom 2001. namjeravamo zadržati prosječne plaće (isključujući božićnicu, regres za godišnji odmor i darove za djecu) u poduzećima koja su u djelomičnom ili potpunom vlasništvu države (javnim poduzećima) na razini ostvarenoj u 2000. Isplata bonusa koja je do sada bila obvezna postat će dragovoljna te će samo profitabilna poduzeća koja se ne oslanjaju na državna jamstva ili subvencije moći isplatiti bonuse u 2001. Upravama i nadzornim odborima 10 velikih javnih poduzeća dali smo naputak da provode ovu politiku te da pripreme planove za 10-postotno smanjenje zaposlenih na administrativnim poslovima u 2001.⁴ Stoga menadžerski ugovori u ovim poduzećima mogu biti sklopljeni samo s članovima uprave, a njihove plaće neće smjeti biti veće od plaća državnih dužnosnika (npr. predsjednik uprave ne može imati plaću veću od one koju prima ministar). Provođenje ove politike bit će pažljivo praćeno u 10 velikih javnih poduzeća, no ona neće biti obvezatna za ostala javna poduzeća. Očekujemo da će ove mjere poboljšati financijsku situaciju u tim poduzećima i ohrabriti zaposlenike da napuste općenito prenapučen sektor javnih poduzeća te također biti od pomoći u svladavanju otpora zaposlenika prema privatizaciji.

20. Vladina politika plaća za javni sektor obuhvaća gotovo polovinu ukupnog broja zaposlenih u službenom dijelu gospodarstva. Za ostala poduzeća (uključujući sva javna poduzeća koja će biti privatizirana tijekom sljedeće tri godine i poduzeća u kojima država ima manjinski udio) ukratko ćemo prezentirati prijedlog za raspravu sa sindikatima i poslodavcima o trogodišnjem sporazumu o socijalnom miru, na temelju kojeg bi bile definirane smjernice za sklapanje kolektivnih ugovora na razini pojedinih industrijskih grana i poduzeća. Naš cilj je postići dogovor o smjernicama na temelju kojih bi rast realnih plaća bio zadržan na razini nešto nižoj od ostvarenog godišnjeg rasta proizvodnje (možda za 1 do 2 postotna boda). Isto tako, nastojali bismo utemeljiti usklađivanje troškova života na očekivanom rastu indeksa cijena na malo u predstojećem razdoblju od 12 mjeseci (tj. 4,5 posto u 2001.), uz dodatno osiguranje ako inflacija premaši predviđenu stopu rasta. Egzogeni cjenovni šok, kao što je povećanje cijene nafte ili indirektnih poreza, bit će isključen iz prilagodbe troškova života.

21. Očekujemo da će opisana politika plaća rezultirati prelaskom zapošljavanja iz javnog u privatni sektor i znatnim povećanjem ukupne zaposlenosti nakon 2001. Kako veliki dio otpuštenih zaposlenika neće ispunjavati uvjete za odlazak u mirovinu, namjeravamo primijeniti aktivnu politiku na tržištu radne snage, i to uz financijsku pomoć koju će nam Svjetska banka pružiti u sklopu SAL-a (trenutačno je u fazi pregovora) kako bi ih prekvalificirali. Imajući na umu njezinu bitnost za uspješno provođenje našeg programa, gore navedena politika plaća u javnim poduzećima predstavljat će dva strukturna kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa, u skladu sa zatraženim aranžmanom (vidi Dodatak IX.). Provođenje cjelokupne politike plaća bit će praćeno na temelju poštivanja tromjesečnih gornjih granica plaća koje se financiraju iz proračuna, a napredak u tom području bit će bitno pitanje za dovršenje postupaka dvaju preispitivanja predviđenih zatraženim aranžmanom.

⁴ Doneseni višegodišnji plan za smanjenje broja zaposlenih u HŽ-u već se provodi.

D. Monetarna politika i tečajna politika

22. Vladina fiskalna politika i politika dohotka uvelike će olakšati HNB-ov zadatak održavanja stabilnosti cijena tijekom sljedeće tri godine. Budući da preduvjeti za uspješno ciljanje inflacije još uvijek nisu ispunjeni u Hrvatskoj, vjerujemo da će za postizanje inflacijskih ciljeva iz ovog programa najbolje poslužiti stabilnost tečaja kune prema euru. U skladu s tim, HNB će i dalje pridavati veliku važnost stabilnosti tečaja. Vjerujemo da je – osim uobičajene sezonske fluktuacije tečaja – HNB-ov monetarni program za 2001, opisan u točki 23., kompatibilan sa stabilnošću toga tečaja. Međutim, HNB će upotrijebiti monetarnu politiku kad to bude potrebno za stabiliziranje kune prema euru. Očekuje se da će se u takvom okruženju kamatne stope uvelike približiti onima u eurozoni. To međutim ne isključuje privremena odstupanja domaćih kratkoročnih stopa od onih koje prevladavaju na inozemnim tržištima u slučajevima kad HNB u cilju ispunjavanja svojega glavnog cilja stabilnosti cijena bude intervenirao kako bi utjecao na uvjete domaće likvidnosti.

23. Cilj HNB-ova monetarnog programa za 2001. je smanjenje inflacije na 4,5 posto do kraja godine. Očekuje se da će gospodarski rast i daljnje jačanje povjerenja privući dostatne financijske resurse koji će omogućiti rast kredita nedržavnom sektoru za 16 posto. Preostale likvidnosne potrebe sektora poduzeća najvjerojatnije će biti zadovoljene samofinanciranjem iz povećane dobiti, plaćanja preostalih dospjelih neplaćenih obveza države i HZZO-a i lakšeg pristupa većih poduzeća kreditima iz inozemstva. Vlada neće trebati nikakve dodatne bankovne kredite tijekom 2001. Naprotiv, posudbe na inozemnim tržištima i njeni privatizacijski planovi omogućit će joj da privremeno smanji svoj dug prema bankama u prvoj polovici 2001. HNB će iskoristiti dio povećane potražnje za primarnim novcem tijekom turističke sezone kako bi akumulirao međunarodne pričuve u nastojanju da održi njihovu godišnju bruto razinu na oko 4,25 mjeseca uvoza robe i nefaktorskih usluga. Ciljevi vezani uz međunarodne pričuve bit će, u skladu sa zatraženim aranžmanom (vidi Dodatak VII.), kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa. U nastojanju da se više oslanja na tržišno orijentirane instrumente, HNB planira provesti daljnje smanjenje jedinstvene stope obvezne rezerve kad to budu dopuštali uvjeti na tržištu. Prema novom Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, HNB neće više odobravati kredite državi. U skladu s tim, višak potražnje za primarnim novcem u odnosu na akumulirane rezerve banaka kod HNB-a bit će stavljene na raspolaganje poslovnim bankama. Međutim, u sklopu ispunjavanja svojih inflacijskih ciljeva, HNB će provoditi operacije na otvorenom tržištu kako bi apsorbirao svaki nastali višak likvidnosti. HNB je odredio limite vezane uz promjenu svoje neto domaće aktive, kojima će se rukovoditi u provođenju monetarne politike u 2001. Ti će limiti biti jedan od kriterija zatraženog aranžmana (vidi Dodatak VIII.). Ako bi potražnja za primarnim novcem bila manja nego što je predviđeno HNB-ovim programom, HNB će dodatno pooštriti uvjete za odobravanje kredita kako bi osigurao ispunjavanje svoga cilja vezanog uz međunarodne pričuve. Međutim, ako se s druge strane pokaže da je potražnja za primarnim novcem veća od predviđene, HNB će se konzultirati s Fondom kako bi utvrdio da li inflacijski izgledi opravdavaju ublažavanje ograničenja vezanih uz neto domaću aktivu. Da bismo osigurali da prostor predviđen za kreditnu ekspanziju nedržavnom sektoru ne zauzmu krediti javnim poduzećima, odredili smo limite za neto kredite koje 10 velikih javnih poduzeća mogu dobiti od domaćih banaka. U skladu sa zatraženim aranžmanom, ti će

limiti biti jedan od kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa (vidi Dodatak V.).

E. Strukturne reforme

24. Naš makroekonomski program za 2001. i sljedeće godine oslanja se na provođenju velikog broja strukturnih reformi. Većina njih će biti pripremljena i provedena u suradnji sa Svjetskom bankom te regionalnim i bilateralnim razvojnim institucijama. Priložena tablica (Dodatak I.) sadrži najvažnije reforme i rokove u kojima se očekuje njihovo provođenje. U ovom ćemo dijelu ukratko opisati one reforme koje su najrelevantnije za makroekonomsku prilagodbu, te posebno naglasiti one koje će biti provedene uz pomoć i/ili pod nadzorom MMF-a.

Reforme fiskalnog sektora

25. Početkom 2001. godine započeo je u Ministarstvu financija funkcionirati nov sustav Državne riznice. Sve rashode središnje države (u početku isključujući izvanproračunske fondove) će u skladu s navedenim odobravati i potvrđivati Državna riznica. Sve osim rutinskih stavki se sad izravno podmiruju preko novoga jedinstvenog računa Državne riznice. Od 1. srpnja 2001. rutinske proračunske stavke i rashodi svih izvanproračunskih fondova, osim HZZO-a, bit će podmirivani preko Državne riznice i njezina jedinstvenog računa, a zasebni računi svih ministarstava će biti zatvoreni. Podmirivanje rashoda HZZO-a preko ovog računa započet će do 1. siječnja 2002., odnosno nakon što bude provedena reforma zdravstvenog sustava. Ove promjene će nam prvi put omogućiti da spriječimo gomilanje dospjelih neplaćenih obveza države kao i da pratimo smanjivanje i konačno podmirivanje postojećih dospjelih neplaćenih obveza. Proračuni središnje države i izvanproračunskih fondova za 2002., koji će biti zajedno prezentirani Saboru na jedinstvenoj klasifikacijskoj osnovi, počivat će na preporukama danim na temelju stalne revizije javnih rashoda koju provodi Svjetska banka. Nakon donošenja pooštrenih kriterija za izdavanje državnih jamstava, Vlada će razviti i primijeniti do sredine 2001. sustav praćenja državnih jamstava i sklapanja ugovora o najmu. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva će prije početka primjene proračuna za 2002. objediniti popis poljoprivrednika kako bi olakšao prelazak s cjenovne na dohodovnu potporu (subvencije).

26. Osim mjerama navedenim u Odjeljku III. B., financiranje mirovinskog sustava sve se više ojačava postupnim uvođenjem reforme prvog stupa mirovinskog osiguranja iz 1999., a posebice postupnim produljenjem razdoblja za izračun mirovinske osnovice sa 10 godina u kojima je ostvarivan najviši dohodak, na zaradu ostvarenu tijekom cijeloga radnog vijeka i postupnim povećanjem dobne granice za starosnu mirovinu sa 60 na 65 godina za muškarce i sa 55 na 60 godina za žene. Trenutačno istražujemo ostale mjere za jačanje sustava isplate mirovina na osnovi generacijske solidarnosti (tj. iz doprinosa zaposlenih), na primjer, izjednačavanjem dobne granice za odlazak u starosnu mirovinu za muškarce i žene na 65 godina i usklađivanjem odnosa mirovina i plaća kako bi uzeli u obzir porast prosječnog životnog vijeka umirovljenika. Ako to bude zahtijevao kontinuirano negativan rast broja stanovnika, možda ćemo se ponovno morati vratiti na usklađivanje mirovina (pa čak možda i mirovinske osnovice) s cijenama, a ne s prosječnim cijenama i plaćama.

Zahvaljujući nedavnom početku primjene Središnjeg registra poduzeća i rada regulatorne agencije za privatne mirovinske fondove možemo nastaviti s uvođenjem mirovinskog sustava, koji čine tri stupa. Očekujemo da će se do sredine 2001. početi primjenjivati treći stup, odnosno dragovoljno izdvajanje sredstava za mirovinsko osiguranje. Uvest ćemo i drugi stup, odnosno obvezno dodatno mirovinsko osiguranje, koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2002. Procjena tranzicijskog troška uvođenja drugog stupa uključena je u naš fiskalni okvir za 2002. i 2003.

27. Kao što smo naveli u Odjeljku III. B., odgovornost za rashode za održavanje i ulaganje u ustanove primarne zdravstvene zaštite bit će prenesena sredinom 2001. na niže razine države. Mjere koje tek trebamo uključiti u našu fiskalnu projekciju uključuju povećanje participacija za lijekove i odabrane medicinske tretmane i usluge i smanjenje broja osiguranika oslobođenih participacije te uvođenje povrata sredstava bolnicama i liječnicima utemeljenog na učinku u skladu s novim smjericama o kliničkom liječenju. Podržat ćemo privatna osiguranja za participacije i tretmane koji nisu pokriveni osnovnim paketom koji će biti uveden u 2001.

28. U sklopu daljnje decentralizacije središnja će država nižim razinama države osigurati njihove vlastite adekvatne porezne osnove i nastojati zadržati što je više moguće zajedničkih poreza kako bi smanjila svoj fiskalni deficit. U suradnji s nižim razinama države ispitat ćemo na koji način djelotvorno smanjiti kašnjenja u izvješćivanju o njihovu poslovanju da bismo omogućili buduće praćenje fiskalnih trendova na razini opće države.

Reforme monetarnog i financijskog sektora

29. Na monetarnom području će biti poduzete daljnje mjere za smanjenje obvezne rezerve, kao što je navedeno u Odjeljku III. D. Osigurat ćemo da različite stope remuneracije za obveznu rezervu ne utječu na preferiranje kunskih u odnosu na devizne depozite i obrnuto. Do ožujka 2001. godine donijet ćemo izmjene i dopune Zakona o osnovama deviznog sustava, deviznom poslovanju i prometu zlata, koje će omogućiti pravnim osobama da otvaraju devizne račune kod hrvatskih banaka za sve svrhe i domaćim bankama da bez ikakvih ograničenja odobravaju rezidentima kredite nominirane u stranoj valuti. Naš srednjoročni cilj je daljnja liberalizacija kapitalnih računa koja će biti postupno uvedena, odnosno tek kad se u potpunosti uspostavi zdravlje financijskog sektora.

30. Podržavamo dalju konsolidaciju domaćeg bankovnog sektora i aktivno nastojimo privatizirati dvije od ukupno tri banke koje su još uvijek u državnom vlasništvu. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) pripremila je planove za privatizaciju Dubrovačke banke i Croatia banke. Banke će u ovom razdoblju biti pripremljene za privatizaciju, a natječajna dokumentacija za njihovu prodaju bit će pripremljena do kraja ožujka, odnosno do kraja rujna 2001. Hrvatsku poštansku banku, treću banku u državnom vlasništvu, vjerojatno je potrebno dokapitalizirati, a Vlada ispituje načine za poboljšanje njezine poslovne uspješnosti, uključujući mogućnost privatizacije, istodobno zadržavajući njezinu posebnu funkciju pružatelja usluga platnog prometa posredstvom njezine razgranate mreže podružnica. Ako bude potrebno, privatizacijski prihodi Fonda za privatizaciju bit će upotrijebljeni

za dokapitalizaciju HPB-a. Croatia osiguranje, koje još uvijek drži više do 50 posto domaćeg tržišta, također će biti privatizirano tijekom 2001.

31. Očekujemo da će Sabor donijeti novi Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci do ožujka 2001. Mi ćemo sada pripremati novi Zakon o bankama koji će HNB-u dati mogućnost da automatski izriče diferencirane mjere onim bankama koje krše propise i osigurati promptno rješavanje bankovnih problema na načelu najnižeg troška. Ovim Zakonom će ujedno biti pojašnjeni i ojačani postupci koji se odnose na insolventnost banaka. Očekujemo da će Sabor donijeti novi Zakon o bankama do prosinca 2001. U međuvremenu, HNB će primjenjivati Zakon koji je trenutačno na snazi, vodeći računa o ograničavanju diskrecijskog ponašanja u njegovu provođenju, kako bi osigurao postupno potpuno usklađivanje bankovnih operacija sa svim propisima i ograničenjima navedenim u Zakonu. HNB također jača okvir za rješavanje bilo kakvih budućih bankovnih problema.

32. Na kraju, poduzimamo brojne korake za poboljšanje funkcioniranja tržišta novca i tržišta kapitala i sustava plaćanja i namire, kao i za jačanje regulative za nadzor nebankovnih institucija. Na svim će razinama radi usklađivanja sa standardima EU zakoni biti izmijenjeni.

Reforma javnih poduzeća i privatizacija

33. Vlada želi privatizirati većinu javnih poduzeća, a samo u nekima zadržati manjinski udio. Tristo dvadeset i jedno insolventno poduzeće, koje upošljava oko 11.000 osoba, nedavno je otišlo u stečaj te su u postupku likvidacije. Vlada je nedavno postigla dogovor s brodogradilištima i Hrvatskom željeznicom o mjerama za restrukturiranje kao i o iznosu subvencija koje će biti osigurane iz proračuna. Brodogradilišta i, u najvećoj mogućoj mjeri, Hrvatske željeznice bit će privatizirani. Hrvatski fond za privatizaciju (HFP), koji u ime države, HZMO-a i DAB-a upravlja državnim udjelima u brojnim poduzećima, namjerava do kraja 2001. prodati 327 poduzeća iz svog portfelja. U tim je poduzećima zaposleno gotovo dvije trećine od ukupno 88.000 zaposlenih u 520 poduzeća kojima upravlja HFP, a u kojima država ima udjel veći od 25 posto. U ovom trenutku očekujemo da će do sredine 2001. biti obavljena inicijalna javna ponuda najmanje 20 posto dionica Hrvatskog telekoma (HT). Okončavanje procesa njegove prodaje na domaćem i međunarodnom tržištu je strukturna kontrolna točka u skladu sa zatraženim aranžmanom (vidi Dodatak X.). Novi Zakon o telekomunikacijama bit će uskoro upućen u saborsku proceduru kako bi se reguliralo tržište i osiguralo pošteno određivanje cijene do istjecanja roka HT-ova monopola na fiksne telekomunikacijske linije u 2003.

34. Reforma sektora energetike i njegova privatizacija pripremaju se u uskoj suradnji sa Svjetskom bankom. Ukupno pet zakona ući će u saborsku proceduru do kraja veljače 2001. kako bi se reguliralo tržište energenata i restrukturirali HEP i INA. Nakon osnivanja regulatorne agencije, INA će biti restrukturirana i podijeljena na poduzeće za proizvodnju naftnih derivata i plina i poduzeće za distribuciju plina, a poslovanje HEP-a će biti podijeljeno u tri komercijalno zasebna poduzeća, odnosno u poduzeća za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije. Grupe INA i HEP će prema tome sve svoje djelatnosti koje nisu osnovne raspodijeliti po svojim pojedinim poduzećima i pripremiti ih za privatizaciju na temelju dva zakona koje

Sabor treba donijeti do rujna 2001. (strukturna kontrolna točka). U skladu s navedenim, privatizacija ovih poduzeća mogla bi biti obavljena u 2002. Očekuje se da će krajem 2001. doći do privatizacije JANAF-a, kao i nekih dijelova HEP-a i INA-e, ako to bude potrebno za ostvarivanje privatizacijskih prihoda planiranih u ovogodišnjem proračunu.

Trgovinska politika i ostale reforme

35. Nakon ulaska u WTO i početka pregovora s EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju krajem 2000. Vlada je intenzivirala pregovore o bilateralnim sporazumima o slobodnom trgovanju sa EU, EFTA-om i 13 bilateralnih trgovinskih partnera. Nakon uspješnog dovršenja tih pregovora do ožujka 2001. Vlada očekuje da će gotovo 80 posto trgovine s inozemstvom biti pokriveno sporazumima o slobodnom trgovanju. U skladu s našim programom, nećemo uvesti ili pojačati ograničenja za plaćanja i transfere tekućih međunarodnih transakcija, viševalutne prakse ili uvozna ograničenja za potrebe platne bilance niti tolerirati akumuliranje eksternih dospjelih neplaćenih obveza.

36. Uz pomoć Svjetske banke počinjemo provoditi mjere za jačanje učinkovitosti naših trgovačkih sudova u rješavanju stečajeva.

Prilozi: Dodaci I.-X.

Ključne strukturne mjere

Strukturne mjere	Vodeća institucija 1/	Prethod. mjera	Ožuj. 2001.	Lipanj 2001.	Rujan 2001.	Prosin. 2001.	Nakon 2001.
Fiskalni sektor							
1. Početak funkcioniranja Državne riznice i jedinstvenog računa	MMF						
a) Početak funkcioniranja Državne riznice		X					
b) Usmjeravanje svih, osim rutinskih, rashoda središnje države preko jedinstvenog računa Riznice		X					
c) Usmjeravanje svih rashoda središnje države i izvanproračunskih fondova (osim HZZO-a) preko jedinstvenog računa Riznice				X			
d) Usmjeravanje svih rashoda HZZO-a preko jedinstvenog računa Riznice							X
2. Početi s primjenom novog informacijskog sustava Državne riznice za praćenje dospjelih neplaćenih obveza i tokova plaćanja	MMF		X				
3. Razviti i primijeniti sustav za praćenje državnih jamstava i ugovora o najmu	Svjetska banka			X			
4. Reforma zdravstvene zaštite	Svjetska banka						
a) Smanjiti razinu i trajanje isplate naknada za bolovanje			X				
b) Povećati/uvesti participaciju za lijekove i određene zdravstvene usluge te smanjiti broj onih koji su oslobođeni od plaćanja participacije				X			
c) Uvesti proračunsku gornju granicu za potrošnju ambulantnih poliklinika			X				
d) Moratorij na nova kapitalna ulaganja u sektor zdravstva, osim na projekte koji se financiraju iz inozem. izvora i koji su uključeni u proračun			X				
e) Uvesti osnovni paket javne zdravstvene zaštite				X			
f) Uvesti sustav povrata sredstava liječnicima i bolnicama utemeljen na učinku za deset najčešće korištenih usluga				X			
5. Ojačati prvi stup mirovinske reforme poboljšanjem učinkovitosti i poslovanja HZZO-a	Svjetska banka		X				
6. U proračunu za 2002. osigurati odgovarajuća proračunska sredstva za uvođenje drugog stupa mirovinskog osiguranja	Svjetska banka					X	
7. Ministarstvo poljoprivrede treba sastaviti popis poljoprivrednika da bi se olakšalo osiguravanje sredstava za dohodovnu potporu poljoprivrednicima (subvencije)	Svjetska banka				X		
8. Pripremiti proračun za 2002. na osnovi preporuka utemeljnih na analizi javnih rashoda	Svjetska banka					X	
Javna poduzeća							
1. Hrvatski fond za privatizaciju.	Svjetska banka						
a) Donijeti plan aktivnosti za prodaju svih dionica			X				
b) Prodati sve dionice 327 poduzeća						X	
c) Prodati svu imovinu koja je vraćena Hrvatskom fondu za privatizaciju zbog neplaćanja od strane korisnika (u roku od jedne godine za svako poduzeće)							
2. Dovršiti pripreme za primarnu javnu ponudu dionica HT-a 2/	Svjetska banka			X			
3. Pripremiti privatizaciju i objaviti natječaj za Croatia osiguranje	Svjetska banka				X		
4. Pripremiti privatizaciju i objaviti natječaj za privatizaciju JANAF-a	Svjetska banka					X	
5. Svako subvencioniranje poduzeća treba biti transparentno iskazano u proračunu i ne treba obuhvaćati porezne olakšice (tijekom cijelog razdoblja)	Svjetska banka						
6. Donijeti pravni okvir za javna poduzeća	Svjetska banka						
a) Uputiti Saboru zakone na donošenje.			X				
b) Donijeti druge propise				X			

Ključne strukturne mjere

Strukturne mjere	Vodeća institucija 1/	Prethod. mjera	Ožuj. 2001.	Lipanj 2001.	Rujan 2001.	Pros. 2001.	Nakon 2001.
Javna poduzeća (nastavak)							
7. Donijeti odluku o restrukturiranju Hrvatske elektroprivrede (HEP)	Svjetska banka			X			
8. Donijeti odluku o restrukturiranju nacionalne naftne kompanije (INA)	Svjetska banka			X			
9. HEP, INA i Hrvatske željeznice (HŽ) a) Odluka o prodaji imovine javnih poduzeća (HEP, INA, HŽ) koja nije u kategoriji temeljne imovine b) Provedba te odluke	Svjetska banka		X			X	
10. Privatizacija HEP-a i INA-e a) Usvojiti zakone o privatizaciji HEP-a i INA-e 2/ b) Privatizirati obje kompanije	Svjetska banka				X		X
11. Provesti Vladinu odluku o privatizaciji/likvidaciji 12 poduzeća navedenih u Zakonu o sanaciji određenih poduzeća u državnom vlasništvu	Svjetska banka			X			
Monetarni i financijski sektor							
1. Privatizacija banaka a) Donijeti plan za poboljšanje poslovne uspješnosti Hrvatske poštanske banke b) Usvojiti plan racionaliziranja Hrvatske poštanske banke, uključujući mogućnost privatizacije c) Pripremiti privatizaciju i objaviti natječaj za privatizaciju: Dubrovačke banke Croatia banke	Svjetska banka		X			X	
2. Dobiti odobrenje Sabora za prijedlog Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci koji određuje da je stabilnost cijena glavni cilj HNB-a, koji daje HNB-u isključivu odgovornost za monetarnu i tečajnu politiku, osigurava osobnu nezavisnost članova Savjeta HNB-a, zabranjuje kreditiranje države od strane HNB-a te formalizira postupke za konzultiranje i razmjenu informacija između HNB-a i Ministarstva financija	MMF		X				
3. Bankarstvo Novi Zakon koji će propisivati automatsko, ali diferencirano djelovanje HNB-a prema bankama koje se ne pridržavaju propisa, osigurati promptno rješavanje problema u bankama zasnovano na principu najmanjeg troška te produžiti prijelazno razdoblje za usklađivanje izloženosti banaka (ako je potrebno). Novi Zakon će također pojasniti i ojačati postupke koji se odnose na insolventne banke a) Uputiti Saboru prijedlog Zakona b) Dobiti odobrenje Sabora	MMF				X		X
4. Devizna ograničenja a) Dopustiti poduzećima da polažu devizne depozite u banke b) Dopustiti bankama da rezidentima odobravaju kredite u devizama	MMF		X X				
5. Tržište novca a) Umjesto tjednih uvesti mjesečne aukcije blagajničkih zapisa HNB-a b) Razviti repo tržište i uspostaviti okvirni repo ugovor	MMF		X		X		

Ključne strukturne mjere

Strukturne mjere	Vodeća institucija 1/	Prethod. mjera	Ožuj. 2001.	Lipanj 2001.	Rujan 2001.	Prosin. 2001.	Nakon 2001.
Monetarni i financijski sektor (nastavak)							
6. Nadzor nad bankama i nebankarskim institucijama	Svjetska banka/ MMF						
a) Revidirati postojeće bankovne propise i prakse kako bi se utvrdile razlike u odnosu na direktive EU				X			
b) Revidirati Zakon, propise i praske o vrijednosnim papirima kako bi se utvrdile razlike u odnosu na odgovarajuće direktive EU					X		
c) Donijeti plan za formaliziranje suradnje između različitih nadzornih agencija						X	
d) Uvesti konsolidirani nadzor nad financijskim konglomeratima					X		
e) Češće obavljati izravne kontrole osiguravateljskih društava					X		
f) Izraditi vremenski raspored aktivnosti za potpuno usklađivanje sa Zakonom o osiguranju				X			
7. Tržište kapitala	MMF/ Svjetska banka						
a) Izbjeći izdavanje trezorskih zapisa i blagajničkih zapisa s istim rokom dospijea					X		
b) Objediniti sve izdane državne obveznice u jednu vrstu obveznice s različitim rokovima dospijea							X
8. Platni sustav	MMF/ Svjetska banka						
a) Uvesti novi klirinški sustav (NKS)				X			
b) Ukinuti interventni kredit HNB-a				X			
c) Glavni odbor za ZAP dovršava nacrt izmjena i dopuna Zakona o platnom prometu u zemlji				X			
d) Dobiti odobrenje Sabora za izmjene i dopune Zakona o platnom prometu u zemlji kako bi se provela reorganizacija ZAP-a						X	
e) Uključiti depozitare za blagajničke zapise HNB-a u Središnju depozitarnu agenciju							X
f) Prihvatiti postupak isporuke nakon plaćanja za vrijednosne papire						X	
Pravosudni sustav							
Početi provoditi mjere kojima će se povećati kapacitet trgovačkih sudova u rješavanju stečajeva (mjeren uspješnošću napretka prema kriterijima novog kredita Svjetske banke)	Svjetska banka		X				

1/ Institucija koja je prije svega odgovorna za pružanje tehničke pomoći i davanje općih savjeta za provođenje navedenih strukturnih mjera.

Osim ako nije izričito navedeno u fusnoti, strukturne mjere navedene u ovoj tablici nisu uvjet ovog programa.

2/ Strukturna kontrolna točka.

Hrvatska: Praćenje provedbe programa

Prethodna mjera

1. Početak funkcioniranja Državne riznice i usmjeravanja svih nerutinskih proračunskih rashoda preko jedinstvenog računa Državne riznice	MEFP, točke 14. i 25.
2. Početi primjenjivati Vladinu politiku plaća dovršenjem strategije za proračunsku sferu, najavom zamrzavanja osnovice plaće u proračunskoj sferi i neproračunskom javnom sektoru te plaća viših državnih dužnosnika, ukidanjem regresa za godišnji odmor, božićnice i darova za djecu i svih naknada koje nisu regulirane zakonom, i donošenjem Zakona o javnim službama i Zakona o državnim službenicima i namještenicima, najavom i početkom pregovaranja o zamrzavanju osnovice plaće u javnim poduzećima i pozivanjem socijalnih partnera da nastave razgovore o socijalnom miru	Dodatak IX. i MEFP, točke 18. i 19.
3. Privesti kraju postupak isplate osiguranih štednih uloga banaka u stečaju	MEFP, točka 5.
4. Ukinuti povlastice za uvoz automobila koje su uživali branitelji	MEFP, točka 13.

Kvantitativni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa

1. Konsolidirana središnja država	Dodatak IV.
a) Tromjesečni limiti kumulativnog deficita proračuna konsolidirane središnje države	
b) Tromjesečni limiti kumulativnog povećanja neto kredita bankovnog sustava proračunu konsolidirane središnje države	
c) Tromjesečni limiti dospjelih neplaćenih obveza proračuna konsolidirane središnje države	
2. Tromjesečni limiti neto posudbi 10 velikih javnih poduzeća od banaka	Dodatak V.
3. Javni dug i javni dug za koji jamči RH	Dodatak VI.
a) Tromjesečna gornja granica za ugovaranje i davanje jamstava za neprivilegirani inozemni dug	
b) Tromjesečna gornja granica za stanje kratkoročnoga vanjskog duga	
4. Tromjesečna donja granica za neto raspoložive međunarodne pričuve HNB-a	Dodatak VII.
5. Tromjesečno ograničavanje kumulativne promjene neto domaće aktive HNB-a	Dodatak VIII.

Strukturni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa

1. Donošenje Vladine uredbe o koeficijentima za izračun plaće za pojedinačna radna mjesta da bi se zamijenili dosadašnji koeficijenti po platnim razredima, koje je zasebno određivalo svako ministarstvo, i smanjila masa plaća te izdati posebne uredbe kojima će se odrediti masa plaća za svako ministarstvo na temelju novih koeficijenata i ukupnog broja zaposlenih	Dodatak IX.
2. Smanjiti broj zaposlenih u proračunskoj sferi za 10.000.	Dodatak IX.

Klauzule izvršenja

1. Onemogućiti nastanak novih eksternih dospjelih neplaćenih obveza MEFP, točka 35.
2. Onemogućiti uvođenje novih ili pooštavanje postojećih ograničenja vezanih uz plaćanja, viševalutne prakse ili uvozna ograničenja MEFP, točka 35.

Strukturne kontrolne točke

1. Poduzeti sve potrebne mjere da bi se pripremila prodaja najmanje 20% dionica HT-a, izdati privatizacijske prospekte i organizirati *road-show* Dodatak X.
2. Ostvariti napredak u restrukturiranju i privatizaciji HEP-a i INA-e MEFP, točka 34.

I. Limiti kumulativnog deficita proračuna konsolidirane središnje države

	Gornje granice
	(u milijunima kuna)
Kumulativne promjene od 31. prosinca 2000.:	
31. ožujka 2001.	3.500
30. lipnja 2001.	3.850
30. rujna 2001. ^{1/}	6.300
31. prosinca 2001. ^{1/}	9.100
<hr/>	
^{1/} Indikativni limit	

Gornje granice kumulativnog deficita proračuna konsolidirane središnje države odnose se na: (i) operacije središnje države, odnosno proračun središnje države (Ured predsjednika, Sabor, Vladu, Ustavni sud, sva ministarstva, druga nezavisna tijela državne uprave i tijela pravosuđa), (ii) postojeće središnje izvanproračunske fondove (HZZO, HZMO, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Fond doplatka za djecu, Javno poduzeće Hrvatske vode) i (iii) predloženi Fond nekretnina za poticanje ulaganja i Fond za poticanje otvaranja novih radnih mjesta i prekvalifikaciju zaposlenika. Vlada neće osnivati nove izvanproračunske fondove tijekom provedbe programa, a na osnivanje i rad bilo kojeg takvog fonda odnosile bi se navedene gornje granice.

Gornje granice se ne odnose na neto posudbe Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR). Predviđeno je da bi neto posudbe HBOR-a, definirane kao promjena u bruto obvezama umanjena za promjenu u ukupnim kreditima, mogle iznositi 800 milijuna kuna u 2001., što će biti praćeno u sklopu izvršenja programa. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) ni Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) neće uzimati nikakve nove zajmove. U svakom slučaju, na zajmove koje bi oni uzeli ne bi se odnosile gornje granice. To će također biti praćeno u sklopu izvršenja programa.

Za potrebe programa, deficit će biti definiran na gotovinski usklađenoj osnovi (tj. na gotovinskoj osnovi usklađenoj za neto promjenu u dospjelim neplaćenim obvezama). Trošak dokapitalizacije banaka smatrat će se onim što se nalazi "iznad crte". Sljedeće stavke smatrat će se onim što se nalazi "ispod crte": prihodi od privatizacije, plaćanje dospjelih neplaćenih obveza, plaćanja po mjenicama koje su izdali Ministarstvo financija i HZZO, isplata osiguranih štednih uloga, obveznice izdane za financiranje dokapitalizacije banaka, otkup državnih obveznica koje je ponudio HNB za rješavanje problema banaka i sva devizna sredstva bivše SFRJ zamrznuta u inozemstvu koja se dostave Vladi.

Limit deficita proračuna konsolidirane središnje države bit će usklađen naniže kako bi se kompenzirao neto učinak bilo kojeg smanjenja u plaćanjima kamata uzrokovanog reprogramiranjem postojećeg državnog duga.

Tromjesečni limit pratit će se preko stavki “ispod crte” na osnovi podataka koje će Ministarstvo financija i HNB dostavljati mjesečno, odnosno 30 dana nakon isteka određenog mjeseca. HNB će tromjesečno, odnosno 30 dana nakon isteka određenog tromjesečja, dostavljati podatke o neto posudbama HBOR-a i novim zajmovima DAB-a i HFP-a.

II. Limiti kumulativnog povećanja neto kredita bankovnog sustava proračunu konsolidirane središnje države

	Gornje granice
	(u milijunima kuna)
Stanje na dan 31. prosinca 2000. ^{1/}	12.210
Kumulativne promjene od 31. prosinca 2000.:	
31. ožujka 2001.	-1.550
30. lipnja 2001.	-2.300
30. rujna 2001. ^{2/}	-250
31. prosinca 2001. ^{2/}	---

^{1/} Ovaj iznos potraživanja sastoji se uglavnom od protustavke zamrznutoj deviznoj štednji i “velikih obveznica”, tj. obveznica za restrukturiranje izdanih 1991. i 1992. godine, a koje banke drže umjesto potraživanja od poduzeća; ukupni iznos potraživanja od 31. prosinca 2000. također obuhvaća obveznice izdane za financiranje isplate osiguranih štednih uloga banaka u stečaju.

^{2/} Indikativni limiti

Tromjesečni limiti iskazana su kumulativno. Proračun konsolidirane središnje države definira se kao u Odjeljku I.

Za potrebe programa, neto krediti bankovnog sustava proračunu konsolidirane središnje države definiraju se kao zbroj svih potraživanja bankovnog sustava od proračuna konsolidirane središnje umanjen za sve depozite konsolidirane središnje države kod bankovnog sustava.

Podaci o potraživanjima i obvezama bankovnog sustava prema konsolidiranoj središnjoj državi uzimaju se iz bilanci banaka i HNB-a, a HNB će mjesečno, odnosno 30 dana nakon isteka određenog mjeseca, dostavljati ove podatke Fondu. Za sve valutne konverzije koristit će se tečaj objavljen 30. prosinca 2000. (u kunama po jedinici strane valute):

Euro:	7,598334	Švicarski franak:	4,989712
Japanski jen (100):	7,103902	Američki dolar:	8,155344
Funta sterlinga:	12,176817		

III. Limiti dospjelih neplaćenih obveza proračuna konsolidirane središnje države

	Gornje granice
	(u milijunima kuna)
Stanje na dan 31. prosinca 2000.:	3.279
Kumulativne promjene od 31. prosinca 2000.:	
31. ožujka 2001.	---
30. lipnja 2001.	-1.500
30. rujna 2001. ^{1/}	-1.500
31. prosinca 2001. ^{1/}	-1.500
<hr/>	
^{1/} Indikativni limiti	

Dospjele neplaćene obveze obuhvaćaju sva dospjela plaćanja koja nisu podmirena u razdoblju dužem od 90 dana i bilo koje mjenice koje su izdali Ministarstvo financija i središnji izvanproračunski fondovi. Ministarstvo financija će mjesečno, odnosno 30 dana nakon isteka određenog mjeseca, dostavljati Fondu podatke o iznosu dospjelih neplaćenih obveza.

Limiti kumulativnog povećanja neto kredita bankovnog sustava odabranim javnim poduzećima

	Gornje granice
	(u milijunima kuna)
Stanje na dan 31. prosinca 2000.	1.003
Kumulativne promjene od 31. prosinca 2000.:	
31. ožujka 2001.	600
30. lipnja 2001.	600
30. rujna 2001. ^{1/}	600
31. prosinca 2001. ^{1/}	700

^{1/} Indikativni limiti

Ukupni limiti odnose se na 10 poduzeća pobrojanih poslije u tekstu. Neto krediti definirani su kao zbroj ukupnih kratkoročnih i dugoročnih potraživanja u domaćoj i stranoj valuti rezidentnih banaka u Hrvatskoj od tih poduzeća, uvećan za iznos kredita iz domaćih nebankarskih i inozemnih izvora koje garantiraju hrvatske banke, a umanjen za ukupne depozite tih poduzeća, u domaćoj i stranoj valuti, kod tih banaka. Krediti za koje jamči država i potraživanja s naslova naplate činidbenih garancija bit će isključeni iz gornjih granica samo ako nisu prethodno bili iskazani u bilancama banaka.

Deset odabranih poduzeća su:

1. Hrvatska elektroprivreda, Zagreb
2. INA, Industrija nafte, Zagreb
3. Hrvatske željeznice, Zagreb
4. Hrvatske šume, Zagreb
5. Hrvatski telekom, Zagreb
6. Hrvatska pošta, Zagreb
7. Hrvatska radiotelevizija, Zagreb
8. Jadrolinija, Rijeka
9. Croatia osiguranje
10. Croatia Airlines

Na poduzeća navedena u gornjem popisu koja budu privatizirana tijekom trajanja aranžmana neće se odnositi spomenuti limiti, a limiti će biti usklađeni naniže za preostali iznos neto kredita tim poduzećima na kraju mjeseca koji prethodi privatizaciji. Kad god promjene u računovodstvenim postupcima ili u skupini poduzeća koja su dužna dostavljati podatke HNB-u dovedu do promjena u serijama podataka, Fond će o tome biti obaviješten, a podaci za određeno tromjesečje izračunat će se uz primjenu i novih i starih definicija, dok će limiti biti usklađeni s obzirom na te promjene. Ograničenja će biti usklađena naniže za iznos potreban za sanaciju banke ili poduzeća kojom se ta sredstva i obveze otpisuju ili otklanjaju iz bankovnog sustava ili za iznos bilo kojih zamjena duga za vlasničke udjele kojima se dug banci pretvara u

udjele u kapitalu ovih poduzeća. Informacije u vezi s ovim zamjenama duga za vlasničke udjele osiguravat će Ministarstvo gospodarstva, kad i ako do njih dođe.

Navedeni maksimalni iznosi promjena iskazuju se kumulativno, a pratit će se na temelju tečajnih stopa objavljenih 30. prosinca 2000. (navedenih u Dodatku IV. II.) iz podataka koje mjesečno prikuplja Ministarstvo financija (ORESE) i dostavlja Fondu unutar 30 dana po isteku relevantnog mjeseca.

Gornje granice za stanje kratkoročnoga inozemnog javnog duga i inozemnog duga za koji jamči RH i ugovaranje ili davanje jamstava za nepriviligirani inozemni dug javnog sektora

Gornje granice			
(u milijunima USD)			
	Gornje granice ≤1 godina	Gornje granice >1 godine	Podgranice <5 godina
Stanje na dan 31. prosinca 2000.	509	5.908	508
Kumulativne promjene od 31. prosinca 2000.:			
31. ožujka 2001.	500	1.250	250
30. lipnja 2001.	100	1.300	250
30. rujna 2001. ^{1/}	100	1.400	250
31. prosinca 2001. ^{1/}	100	1.525	250

^{1/} Indikativni limiti

Za potrebe programa, pojam “dug” se upotrebljava onako kako je definiran u točki 9 revidiranih Smjernica za kriterije izvršenja programa s obzirom na inozemni dug ili zaduživanje u sklopu aranžmana s Fondom (Odluka Izvršnog odbora, br. 6230-(79/140), izmijenjena i dopunjena Odlukom Izvršnog odbora, br. 11096-(95/100) donesenom 25. listopada 1995.) Međutim, gornjim granicama zasad neće biti obuhvaćeni ugovori o najmu. Ministarstvo financija trenutačno uvodi sustav za evidentiranje najмова. Kad sustav počne funkcionirati, najmovi će biti obuhvaćeni gornjim granicama koje se odnose na ugovaranje duga.

Limiti kratkoročnog duga ne odnose se na uobičajene kredite koji se odobravaju za potrebe uvoza.

Gornje granice za srednjoročni i dugoročni dug odnose se na ugovaranje ili davanje jamstava za novi nepriviligirani inozemni dug s izvornim rokom dospijea dužim od jedne godine i, u okviru navedenog limita, na ona koja dospijevaju u razdoblju dužem od 1 godine i kraćem od 5 godina. Privilegirani zajmovi su definirani kao zajmovi čiji se 35-postotni dio ne mora vraćati, uz primjenu diskontnih stopa specifičnih za pojedinu valutu, utemeljenim na prosječnim šestomjesečnim referentnim komercijalnim kamatnim stopama (CIRRs) koje navodi OECD, a koje se primjenjuju na zajmove s rokom dospijea kraćim od petnaest godina, te na prosječnim desetogodišnjim referentnim komercijalnim kamatnim stopama (CIRRs) za zajmove s rokom dospijea od petnaest i više godina.

Javni sektor obuhvaća konsolidiranu središnju državu definiranu u Dodatku IV., HNB, DAB, HBOR, HFP, 10 velikih javnih poduzeća pobrojanih u Dodatku V. i niže razine države. Iz ograničenja se isključuju činidbene garancije za brodogradnju (samo

za vrijednost avansa) i promjene u visini duga nastale na osnovi refinanciranja i reprogramiranja, uključujući i kapitalizaciju dospjelih neplaćenih kamata.

Navedena ograničenja se također ne odnose na jamstva središnje države za kredite dobavljačima namijenjene financiranju uvoza vezanog uz brodogradnju u razdoblju do realizacije isporuke. U slučaju narudžbi za izgradnju više brodova, krediti za uvoz mogu poprimiti oblik inozemnih kreditnih linija koje se obnavljaju. Radi praćenja ovakvih jamstava podaci o jamstvima izdanim za brodogradnju, uključujući i činidbene garancije ili obveznice, te o plaćanjima i isporuci brodova izgrađenih ovim jamstvima bit će dostavljani tromjesečno.

Dug koji se nalazi unutar limita bit će procijenjen u američkim dolarima po tečaju koji se primjenjuje u trenutku kad je dug ugovoren.

HNB će Fondu svakog mjeseca, odnosno 30 dana nakon isteku određenog mjeseca, dostaviti informacije o ugovaranju i izdanim jamstvima za novi dug koji ostaje unutar ili izlazi iz okvira limita.

Ciljevi za kumulativno povećanje neto raspoloživih međunarodnih pričuva Hrvatske narodne banke

	Donje granice
	(u milijunima USD)
Stanje na dan 31. prosinca 2000.	2.328
Kumulativne promjene od 31. prosinca 2000.:	
31. ožujka 2001.	-125
30. lipnja 2001.	-12
30. rujna 2001. ^{1/}	654
31. prosinca 2001. ^{1/}	271

^{1/} Indikativna donja granica

Za potrebe programa, neto raspoložive međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke (HNB) definirane su kao dolarska vrijednost bruto deviznih sredstava umanjениh za aktivne stavke pričuva koja se izdvaja po osnovi deviznih depozita domaćih banaka i blagajničkih zapisa HNB-a nominiranih u stranoj valuti i umanjениh za bruto devizne obveze umanjene za izvanbilančne devizne obveze.

Za potrebe programa, bruto devizna sredstva definirana su kao monetarno zlato, specijalna prava vučenja (SPV), bilo koja rezervna pozicija kod MMF-a i devizna sredstva u konvertibilnim valutama u aktivni HNB-a (za potrebe programa, obračunske vrijednosti tečajnih stopa i SPV-a posebno su poslije definirane u tekstu). Bilo koji povrat blokiranih deviznih sredstava koja nisu činila dio deviznih sredstava HNB-a na dan 31. prosinca 2000. bit će dodan donjoj granici pričuva. Pričuve koje su založene, zamrznute ili upotrijebljene kao kolateral bit će isključene iz bruto deviznih sredstava. Posebice će iz definicije pričuva biti isključene bilo koje aktivne stavke pričuva založene kao jamstvo za državni dug.

Za potrebe programa, pasivne stavke pričuva definirane su kao sve obveze HNB-a prema nerezidentima – osim depozita na posebnim računima za servisiranje inozemnog duga – s izvornim rokom dospelja do i uključujući jednu godinu kao i sve obveze koje nastaju na temelju povlačenja sredstva od MMF-a i uzimanja kredita za premošćivanje od BIS-a, neovisno o njihovu dospelju. Za potrebe programa, pasivne stavke pričuva također obuhvaćaju jamstva koja je dao HNB, a koja su osigurana pričuvama.

Pozicija neto terminskih poslova HNB-a definirana je kao razlika između nominalne vrijednosti izvanbilančnih potraživanja HNB-a nominiranih u stranoj valuti od nerezidentata (terminski poslovi, swapovi, opcije i ugovori na terminskom tržištu) i deviznih obveza prema rezidentima i nerezidentima. Ta je pozicija iznosila 0 milijuna USD na dan 31. prosinca 2000. Za potrebe programa, pozicija neto međunarodnih pričuva HNB-a bit će umanjena samo za izvanbilančne obveze. Te su obveze iznosile 0 milijuna USD na dan 31. prosinca 2000.

DODATAK VII.

Razina neto međunarodnih pričuva planirana za 30. lipnja 2001. bit će umanjena za 121 milijun USD, ako predviđena privatizacija Hrvatskog telekoma bude odgođena za razdoblje nakon drugog tromjesečja.

Za potrebe programa, obračunski tečaj jednak je srednjem deviznom tečaju objavljenom 14. prosinca 2000. Tečaj pet najvažnijih valuta (u kunama po jedinici strane valute) jest:

Euro	7,591856	Švicarski franak	5,051135
Japanski jen (100)	7,708251	Američki dolar	8,667492
Funta sterlinga	12,538160	SPV	11,175344

Limiti će se pratiti preko podataka o računima HNB-a koje će HNB mjesečno dostavljati Fondu, odnosno 15 dana nakon isteka određenog mjeseca.

Limiti kumulativnog povećanja neto domaće aktive Hrvatske narodne banke

Gornje granice	
	(u milijunima kuna)
Stanje na dan 31. prosinca 2000.	-8.461
Kumulativne promjene od 31. prosinca 2000.:	
31. ožujka 2001.	197
30. lipnja 2001.	37
30. rujna 2001. ^{1/}	-5.198
31. prosinca 2001. ^{1/}	-1.470

^{1/} Indikativni limiti

Neto domaća aktiva Hrvatske narodne banke (HNB) definirana je kao razlika između primarnog novca i neto raspoloživih međunarodnih pričuva HNB-a (definiranih za potrebe programa u Dodatku VII.) iskazanih u domaćoj valuti prema tečajnim stopama definiranim za potrebe ovog programa. Primarni novac definiran je kao gotov novac izvan banaka, gotovina u trezorima banaka, depoziti na žiroračunima i depoziti za obveznu rezervu banaka iskazani u domaćoj valuti i depoziti kod HNB-a.

Limit određen za 30. lipnja 2001. bit će uvećan za iznos ekvivalentan 121 milijunu USD ako predviđena privatizacija Hrvatskog telekoma (HT) bude odgođena za razdoblje nakon drugog tromjesečja.

Ako potražnja za primarnim novcem bude veća od projekcije, HNB će se konzultirati s Fondom kako bi utvrdio mogu li se ova ograničenja uskladiti, a da se pri tome ne ugrozi inflacijski cilj koji je odredila monetarna vlast. Iznosi primarnog novca utvrđeni projekcijom navedeni su u tablici.

Projekcija	
	(u milijunima kuna)
31. ožujka 2001.	10.830
30. lipnja 2001.	11.650
30. rujna 2001.	12.187
31. prosinca 2001.	12.596

Limiti će se pratiti preko podataka o računima HNB-a koje će HNB mjesečno dostavljati Fondu, odnosno 15 dana nakon isteka određenog mjeseca.

**Provođenje politike ograničavanja rasta plaća
(broj zaposlenika obuhvaćenih ovom politikom naveden je u zagradama)**

1. Proračunski sektor (182.000)

- a) 10-postotno smanjenje mase plaća predviđeno je u državnom proračunu za 2001., i to u skladu sa sljedećim tromjesečnim gornjim granicama mase plaća središnje države (u milijunima HRK):

<u>I. tromjesečje</u>	<u>II. tromjesečje</u>	<u>III. tromjesečje</u>	<u>IV. tromjesečje</u>
3.715	3.523	3.345	3.125

Bilo koje prekoračenje kumulativne mase plaća imat će za posljedicu primjenu kompenzacijskih mjera navedenih u točki 16. MEFP-a.

b) Prije kraja 2000.

1. Dopršiti Vladinu strategiju kako bi se provelo 10-postotno smanjenje mase plaća u 2001. regulirano člankom 53. Zakona o izvršenju proračuna u 2001.¹
2. Najaviti da će se u 2001. osnovica plaće za javne službe i državne službenike i namještenike zadržati na razini iz 2000.¹
3. Donijeti uredbu o zadržavanju plaća visokih državnih dužnosnika u 2001. na razini iz 2000.¹
4. Najaviti da se javnim službama i državnim službenicima i namještenicima neće isplaćivati regres za godišnji odmor, božićnice i darovi za djecu (u novcu ili robi) u 2001.¹
5. Najaviti da će Vlada donijeti uredbu o koeficijentima za pojedinačna radna mjesta unutar novog raspona koeficijenata koji će biti definiran novim Zakonom o javnim službama i novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, te da će svi dodaci na plaće koje su pojedinačno odobrila ministarstva biti ukinuti nakon uvođenja ovih zakona. U sklopu predviđenog ukidanja ovih dodataka, naknade za prijevoz na kraju 2000. bit će isplaćene za razdoblje od jednog mjeseca, a ne za cijelu godinu, kako je bilo uobičajeno krajem godine.

c) 15. siječnja 2001.

1. Uputiti Saboru nacrt Zakona o javnim službama i Zakona o državnim službenicima i namještenicima da bi se racionalizirala struktura plaća u cilju ostvarenja smanjenja neto plaća i uvesti isplatu otpremnine tijekom razdoblja od 6 do 12 mjeseci (uz isplatu 90-postotnog iznosa plaće) umjesto slanja zaposlenika na čekanje od 12 do 36 mjeseci (uz isplatu potpunog iznosa plaće) prije otpuštanja.

d) Do 28. veljače 2001.

1. Donijeti Zakon o javnim službama i Zakon o državnim službenicima i namještenicima.¹

¹ Prethodna mjera

- e) Do 31. ožujka 2001.
1. Radi smanjenja mase plaća Vlada treba donijeti uredbu kojom će biti definiran jedinstveni raspon koeficijenata za izračun plaća za pojedinačna radna mjesta na razini svih ministarstava, a koji će zamijeniti postojeći sustav proizvoljnog određivanja koeficijenata na razini pojedinačnih ministarstava za slična radna mjesta.²
 2. Donijeti posebne uredbe u kojima će biti utvrđena masa plaća za svako ministarstvo na temelju novih koeficijenata i ukupnog broja zaposlenih.²
 3. Najaviti plan za smanjenje broja zaposlenih, početi provoditi smanjenje broja zaposlenih i donijeti uredbe o unutarnjem ustroju.
 4. Započeti postupak ispitivanja dohotka pojedinca kako bi se omogućilo ispitivanje opravdanosti primanja naknade za prijevoz.
- f) Do 31. srpnja 2001.
1. Ministarstvo financija treba poslati mjesečne doznake za plaće svim zaposlenicima proračunskog sektora i izvanproračunskim fondovima (osim HZZO-a).
- g) U preostalom dijelu 2001.
1. Djelotvorno provesti smanjenje javnog sektora – predviđeno je ukupno smanjenje broja radnih mjesta za oko 10.000.²
2. Neproračunski sektor (uglavnom 65.000 zaposlenih u sektoru zdravstva)
- a) Do 28. veljače 2001.
Najaviti zamrzavanje osnovice plaće u 2001.
- b) Do 30. lipnja 2001.
Postići sporazum sa sindikatima o zamrzavanju osnovice plaće u 2001.
3. Deset velikih javnih poduzeća (90.000)
- a) Opozvati postojeće ugovore o plaćama i postići novi sporazum ako su ti ugovori odnose na razdoblje poslije 2000. (do kraja ožujka 2001.).
 - b) Uprave i nadzorni odbori trebaju nastojati ostvariti 10-postotno smanjenje zaposlenih na administrativnim poslovima (do kraja prosinca 2001.).
 - c) U 2001. uprave i nadzorni odbori će zadržati prosječne plaće na razini iz 2000. te neće isplaćivati božićnice, regrese za godišnji odmor i darove za djecu.
 - d) Definirati razinu plaća menadžera tako da ona ne prelazi razinu plaća koju primaju visoki državni dužnosnici (npr. predsjednik uprave ne može imati plaću veću od one koju primaju ministri).
4. Ostala poduzeća u vlasništvu države, a pod nadzorom HFP-a (40.000)
- a) Insolventna poduzeća će isplaćivati minimalnu plaću od 1.700 kuna, koja će ostati na istoj razini za sve zaposlenike u 2001.

² Kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja programa

5. Ostala poduzeća (583.000)

- a) Nastaviti pregovore o socijalnom miru u prvom tromjesečju 2001., uz Vladin prijedlog da se rast realnih plaća zadrži na razini nešto nižoj od ostvarenog rasta proizvodnje. Usklađenja prema inflaciji bi bila kasnije uzeta u obzir. Vlada treba uputiti pozive na pregovore do kraja veljače 2001.¹

Mjere koje je potrebno provesti da bi se pripremila prodaja najmanje 20 posto dionica HT-a

Do kraja siječnja 2001.

- Dovršiti postupak procjene dugotrajne materijalne imovine

Do kraja veljače 2001.

- Uputiti Saboru novi Zakon o telekomunikacijama

Do kraja travnja 2001.

- Uputiti Saboru izmjene i dopune Zakona o privatizaciji HT-a i, između ostalog, nove prijedloge za prodaju preostalog državnog udjela
- Dovršiti pozitivno revidirana izvješća (prezentirati revidirano financijsko izvješće)

Do kraja svibnja 2001.

- Donijeti odluku o veličini inicijalne javne ponude dionica HT-a (domaćem i stranom tržištu)
- Izdati privatizacijske prospekte i organizirati *road-show*¹

¹ Strukturna kontrolna točka

MASA PLAĆA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA - 1. tr. 2001.

Prema ostvarenoj masi plaća u prva tri mjeseca 2001. ukupna masa plaća u 1. tromjesečju iznosit će oko 3.840,1 milijun kuna. U tom će slučaju masa plaća premašiti limit za oko 125,1 milijun kuna.

	Siječanj	Veljača	Ožujak*	1. tr.	Limit
Masa plaća	1.280,5	1.273,9	1.285,7	3.840,1	3.715,0
Doprinosi	190,3	186,8	185,8	562,9	
Plaće i naknade	1.090,2	1.087,1	1.099,9	3.277,2	

* Preliminarni podaci

U siječnju i veljači jednokratno je isplaćena tzv. 8,5-postotna kompenzacija (prema kolektivnom ugovoru potpisanom u proljeće 2000.). Ukupni iznos kompenzacije bio je 135,2 milijuna HRK, a isplaćen je na sljedeći način:

- 2/3 kompenzacije (oko 90,1 milijun kuna) u siječnju
- 1/3 kompenzacije (oko 45,1 milijun kuna) u veljači.

Ako dakle uzmemo u obzir da je ova kompenzacija bila jednokratna obveza iz prethodne godine, ukupna masa plaća u 1. tromjesečju može se umanjiti za ukupni iznos kompenzacije (135,2 milijuna kuna).

U tom je slučaju konačni iznos mase plaća u 1. tromjesečju 3.704,9 milijuna kuna, odnosno 10,1 milijun kuna manji od limita navedenog u Dodatku IX.